

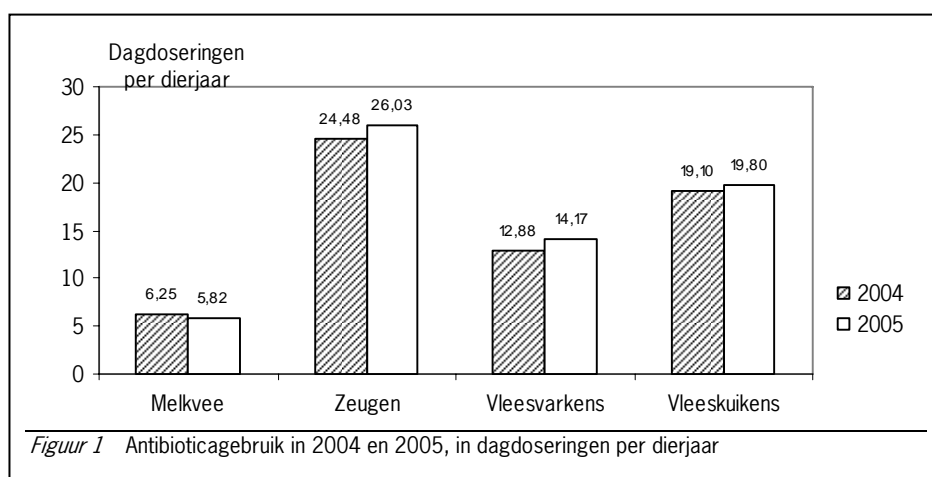
TOENAME ANTIBIOTICAGEBRUIK VARKENS EN PLUIMVEE IN 2005

Nico Bondt

Cijfers van de FIDIN, het veterinaire farmaceutische bedrijfsleven, laten zien dat in 2005 het antibioticagebruik opnieuw fors is toegenomen (+ 12%). De cijfers geven echter geen inzicht in het gebruik per diersoort. In het kader van de gegevensverzameling voor het Bedrijven-Informatienet verzamelt het LEI gegevens op veehouderijbedrijven, om vast te stellen hoeveel en welke antibiotica er zijn gebruikt bij varkens, vleeskuikens en melkkoeien in Nederland. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de Universiteit Utrecht en het CIDC in Lelystad.

Trends in het gebruik

Om een indruk te krijgen van de ontwikkeling in het antibioticagebruik in de jaren 2004 en 2005 zijn de cijfers geanalyseerd van de 123 veehouderijbedrijven die in beide jaren hebben meegedaan met het Informatienet. Om een goed inzicht te geven in de blootstelling is het gebruik uitgedrukt in aantal dagdoseringen per dierjaar. Figuur 1 laat een stijging van het antibioticagebruik bij drie van de vier diersoorten zien: vleesvarkens + 10,1%, zeugen + 6,3% en vleeskuikens + 3,7%. Op de 15 vleeskuikenbedrijven zijn in 2005 in totaal 19,8 dagdoseringen per dierjaar toegepast, dat is ruim 3,0 dagdoseringen per koppel. Alleen bij melkvee is sprake van een daling van het gebruik, met 6,8%.

Een verdere analyse laat zien dat er bij melkvee, vleesvarkens en zeugen een sterke significante positieve correlatie is tussen het antibioticagebruik in 2004 en dat in 2005. Dat wil zeggen dat bedrijven die in het ene jaar een hoog gebruik hadden, in het volgende jaar over het algemeen weer hoog zitten.

Gebruik van macroliden bij vleesvarkens

Bij vleesvarkens blijkt 38% van de stijging in het totaal aantal dagdoseringen te worden veroorzaakt door een stijging van het gebruik van macroliden. Het gaat hier om een toename van 82% van 0,64 dagdoseringen per dierjaar in 2004 naar 1,17 dagdoseringen in 2005, vooral door een verdubbeling van het gebruik van tylosine. Groepsmedicatie met tylosine wordt vooral bij vleesvarkens toegepast, onder meer voor de bestrijding van de darmaandoening PIA (porcine intestinal adomatosis). De verschillen tussen bedrijven zijn erg groot. Op de helft van de bedrijven met vleesvarkens zijn noch in 2004 noch in 2005 macroliden gebruikt. Vooral op een aantal grotere bedrijven (met circa 2.000 tot 4.000 vleesvarkens) blijkt het macrolidengebruik in 2005 echter zeer sterk te zijn toegenomen.

Risicofactoren

Er is een nadere analyse gedaan naar factoren, zoals productiviteit (melkproductie per koe, grootgebrachte biggen per zeug), bedrijfsgrootte en leeftijd van de veehouder, die mogelijk bepalend zouden kunnen zijn voor de hoogte van het antibioticagebruik. Daaruit blijkt dat bedrijven met zeugen met een groter aantal grootgebrachte biggen per zeug per jaar een hoger antibioticagebruik hebben. De hypothese dat bedrijven met een hogere melkproductie per koe ook een hoger antibioticagebruik hebben kan niet worden bevestigd. Verder is gebleken dat er een significante, maar slechts zwakke positieve relatie is tussen de hoogte van het antibioticagebruik en de bedrijfsomvang. Het aantal dagdoseringen per dierjaar houdt geen verband met de leeftijd van de veehouder.

Meer informatie:

Intern rapport *Antibioticagebruik op melkvee-, varkens- en pluimveebedrijven in 2004 en 2005*, op te vragen bij Nico Bondt. Een samenvatting van de inhoud van dit rapport zal begin volgend jaar worden gepubliceerd in het rapport MARAN 2005.